

ŠAMORÍN A OKOLIE

ZALOŽENÉ V ROKU 1928

ROČNÍK XXIX, ČÍSLO 11.

BEZPLATNÝ MESAČNÍK

NOVEMBER 2020

Spomínanie doma

Tohtoročné Dušičky boli zvláštne. Neobvyklé a zároveň aj trochu divné.

Takú situáciu si snáď nespomínajú ani naši najstarší, že by na jednom z najdôležitejších kresťanských sviatkov nezašli na cintorín zapáliť sviečky spomienky. Lebo spomínať je dôležité. Spomínanie a sviatky sú akoby stabilné body nášho stále sa zrýchľujúceho sveta, spájajú nás s našou minulosťou a pripomínajú dôležitosť pretrvania našej kolektívnej

existencie. Komunita - ale aj jednotlivec -, ktorý zabúda na svoje dejiny, stráca svoje korene a padne. Vieme to dobre hlboko vo svojom vnútri; je to jeden z najdôležitejších poznatkov, ktoré v sebe už veky vekov nosíme.

Pandémia, ktorá sa možno prvýkrát v ľudských dejinách rozrástla na tak obľudné rozmery, nám aj v tom dokázala zabrániť. Všetko muselo ísť bokom - návštevy cintorínov, zapálenie sviečky, stretnutia

so známymi dávno nevidenými, spoločné spomínanie na našich mŕtvych, zasnené pohľady do sviečky a cintorín odetý do žiarivých svetiel. Namiesto toho tu máme odporúčanie ostať doma, tam si zapáliť sviečku spomienky a pomodliť sa. Niektorí poslúchli, iní nie. Kto chodil okolo, mohol vidieť, že napriek všetkému neostali cintoríny bez sviečky a mohli sme sa zúčastniť aj zádušnej omše - pravda, len virtuálne.

I keď nám pandémie značne sťaží život, ponúka nám aj ponaučenie: prišiel čas prehodnotiť si naše vzťahy, postaviť si nový rebríček hodnôt a zaujať novú pozíciu v tomto svete, ktorého súčasťou ešte chvíľu určite bude aj Covid. Začnime napríklad tým, že budeme dbať viac jeden o druhého, najmä o tých, ktorí ostali osamotení. Dnes môžeme svet zmeniť k lepšiemu práve takými drobnosťami. (1)

Len negatívne!

Kto by si bol myslel hoc i len pred rokom, že raz budeme našich čitateľov nabádať k „negatívite“... Našťastie, v tejto situácii každý chápe, že nám nejde o šírenie negatívnych postojov alebo nihilizmu, ale hovoríme o pandémii

koronavírusu a situácii, ktorá okolo nej vznikla. Pretože dnes, žiaľ, sa už skoro všetko točí okolo toho. Celoplošné testovanie, argumenty a protiargumenty, množstvo príkazov a pravidiel, ktoré sú občas celkom nejasné,

počty nakazených, ktoré celosvetovo rastú a rastú. Druhá vlna dobehla a strhla už aj nás.

Slovensku sa medzčasom podarilo získať celosvetové prvenstvo, nakoľko ešte nikdy predtým nikto neotestoval celý národ. Posledný októbrový a prvý novembrový víkend boli preto aj pre nás, Šamorínčanov veľkou výzvou.

Samospráva bola nútená vytvoriť podmienky pre testovanie takpovediac na zelenej lúke. Tí, ktorí sa odeli do skafandrov, aj tí, ktorí trpezlivo vyčkávali v radoch celé hodiny, dostali jednotku z vytrvalosti a trpezlivosti.

Téme prvého kola celoplošného testovania sa venujeme na stránkach 2. a 3. (1)

Takto sa testovalo v Šamoríne

Podrobili sme sa nepríjemnej procedúre

22. októbra vyhlásil premiér Igor Matovič: buď úplný lockdown alebo celoplošné testovanie. Na Orave a v Bardejove sa testovalo už obratom, 23-25. októbra. Projekt vzbudil veľkú nevôľu a nedôveru, v predvečer testovania ešte aj od samotnej prezidentky, Zuzany Čaputovej. Napokon sa do toho išlo. V Šamoríne bolo na COVID-19 v prvom kole otestovaných 7881 osôb. V meste našli 29 nakazených, ich pomer dosiahol 0,36%.

Organizácia a náklady

V piatok 23. októbra poobede zverejnila samospráva mesta výzvu, že hľadá dobrovoľníkov. Zasadnutia mestského krízového štábu sa medzičasom konali ako na bežiacom páse, aby bolo na víkend všetko pripravené. Odborné miesta boli zriadené v obvyklých volebných miestnostiach. „Viaceré miesta sa nám ale neosvedčili, napríklad v škôlkach sme nemali povolené testovať, preto sme museli nájsť iné lokality. Dostali sme manuál, čo musíme zabezpečiť my, v čom pomôže štát a v čom armáda. My sme sa postarali o teplé jedlo, o ubytovanie vojakov, o zabezpečenie

ochranných odevov, gumených rukavíc, balíčkov prvej pomoci, dezinfekčných lúčov a dezinfekcie ozónom. Prihlásilo sa nám veľa dobrovoľníkov a pomohli sme zabezpečiť aj dostatok zdravotníkov, ktorých sme k testovaniu potrebovali“ – zhrnul primátor Csaba Orosz.

Na poriadok dohliadala Mestská polícia. Armáda odvieďa kus dobrej práce, dokázali rýchlo vyriešiť logistické problémy vzniknuté za pochodu. Organizovanie 1. kola testovania stálo mesto približne 15 tisíc eur.

Mestskí policajti boli všadeprítomní

Posledné októbrové ráno vysvitlo, že sa v Bratislave z organizačných dôvodov nemohlo o siedmej ráno začať testovať na viacerých odborných miestach a mnohí Bratislavčania sa rozhodli prísť do Šamorína. Vznikli preto dlhé rady. Každý však trpezlivo čakal, aby sa dostal na rad a konflikty boli výnimočné. Imrich Szabados, náčelník Mestskej polície Šamorín priblížil, že hliadky kontrolovali počas testovania všetky odborné miesta. „Ľudia boli disciplinovaní, neboli incidenty,

Mnohí považujú antigénové testy za nespoľahlivé

zasahovať sme museli len na jednom mieste. Vykladali sme stoličky do radov, aby si ľudia mohli sadnúť, pretože tam stáli v radoch celé hodiny. Dôchodcov a zdravotne postihnutých

sme pri odbere uprednostnili“ – dodáva náčelník.

Ako to videli dobrovoľníci

Mestská poslankyňa, Ilona Pirk, zároveň vedúca Mestskej

Pred odbornými miestami už ráno sa tvorili dlhé rady

knihnice Zsigmonda Zalabaiho sa ako dobrovoľníčka zapojila do administratívnych prác. „Neviedli sme, s čím máme počítať. Riadenie bolo v rukách armády, no tušili sme, že veľa bude závisieť aj od Šamorínčanov, aj od dobrovoľníkov. V ten víkend som objavila pravý zmysel

slova „spolupráca“, mali sme úžasný tím. Každý konal s plnou zodpovednosťou a odbornosťou. Zdravotníci pracovali efektívne a rýchlo. Veľmi oceňujem prácu vojenského dôstojníka, hasičov a policajtov pri riadení testovania na ZŠ M. Bela v časti od Školskej

ulice.“ – nešetří chválou Ilona Pirk. „Pri piatkovom usmernení sme zistili, že nás nie je dosť“ – spomína Renáta Varga, poslankyňa a lekárka. „Od armády sme nedostali žiadne inštrukcie. Organizácia bola v rukách samosprávy, za realizáciu zodpovedali zdravotníci. Bola som skeptická, lebo nebolo isté, či nás na sobotu bude dosť. Pracovali sme pod obrovským tlakom, piati robili prácu za siedmich ľudí. Každý konal až nad rámec vlastných síl. Potom sme predsa len dokázali situáciu zvládnuť. Testovanie malo jednoznačne zmysel, vyfiltrovali sme nakazených, no priznávam, prácu sme si mali lepšie zorganizovať“ – domnieva sa Renáta Varga.

...ak koniec dobrý
Primátor Csaba Orosz prezradil, že je veľmi spokojný s prácou zapojených ľudí. „Mám pocit, že sme obstáli. Ďakujem občanom a zároveň aj pracovníkom mestského úradu. Aj čísla dokazujú, že testovanie sa v našom meste bralo vážne“ – vyjadril sa primátor. Počas uzávierky tohto čísla boli zverejnené výsledky z druhého kola celoplošného testovania. Počas druhého novembrového víkendu sa v Šamoríne urobilo dovedna 12 772 testov, 43 osôb malo pozitívny výsledok. Kvôli intenzívnej „testovacej turistike“ do Šamorína od hlavného mesta a z jeho okolia nie je známe, koľkí z testovaných sú reálne Šamorínčania. (I)

Jedna z najvyťaženejších odborných miest – Športcentrum Samaria

Stotisíc eur na rekonštrukciu Materskej školy na Poľovníckej

Z dotácie Environmentálneho fondu boli získané finančné prostriedky vo výške 100 tisíc eur na projekt „Rekonštrukcia MŠ Poľovnícka ulica v Šamoríne“. Financie sú určené na opravu a zapletenie strechy a na výmenu okien a dverí.

Projekt je už v realizácii, stavebné práce sa začali. Týmto projektom sa mesto Šamorín snaží o zníženie tepelných strát cez strechu, okná a dvere. Práve v úspore energií vidíme ekonomickú návratnosť investície a environmentálnu udržateľnosť. Každá ušetrená jednotka tepla zníži množstvo emisií, ktoré pri výrobe tepla vznikajú.

Mesto nižšími nákladmi na energiu v konečnom dôsledku ušetrí, pričom sa komfort užívateľov budovy zvýši. Stavebné úpravy zahŕňajú aj práce na zlepšenie hygienických a zdravotných podmienok v interiéri škôlky. Zástupcovia samosprávy spolu s vedením a so zamestnancami materskej školy urobia všetko pre zabezpečenie bezproblémového chodu materskej školy počas rekonštrukčných prác. Ďakujeme rodičom za pochopenie a nápomocný prístup. Dúfame, že sa detičky čoskoro dočkajú vynovenej budovy, ktorá bude šetriť prírodné zdroje. (k)

Pôvodné okná nahradili novými plastovými oknami

Na zdrži Hrušov by mali vzniknúť nové ostrovy

V stredu 7. októbra 2020 sa uskutočnilo v mestskom kultúrnom stredisku verejné prerokovanie štúdie environmentálneho vplyvu, ktorej predmetom je prehĺbenie dna zdrže Hrušov. Projekt nesie názov **Danube rehabilitation M (DaReM)**, a jeho cieľom je rehabilitácia Dunaja.

Hoci jeho očakávaný prínos je z hľadiska ochrany prírody a zásob pitnej vody značný, záujem o prediskutovanie tejto závažnej témy bol zo strany verejnosti minimálny. Cieľom plánovaného prehĺbenia dna je odstránenie sedimentov z plavebného koridoru a z územia v oblasti čunovskej priehrady. Aby bola zabezpečená splavnosť Dunaja a aby sa aspoň sčasti obnovila dotácia podzemných vôd Žitného ostrova, je potrebné počas nasledujúcich štrnástich rokov vybagrovať približne 7 miliónov ton sedimentov. Žiaľ, usadeniny do značnej miery ovplyvňujú kvalitu podzemných

vôd – napríklad vplývajú aj na prietok a kvalitu vodného zdroja v Šamoríne zásobujúceho mesto pitnou vodou. Negatívny dopad malo samotné spustenie Vodného diela Gabčíkovo, ale úzko to súvisí aj so zanedbávaním pravidelného čistenia dna koryta. Odborníci sa zhodujú v tom, že prehĺbenie dna napomôže infiltrácii vody do pôdy, čo prispeje k zlepšeniu kvality podzemných vôd.

Vybagrovaný sediment by mal byť použitý na vytvorenie 21 nových ostrovov. Tie, podobne ako už existujúci Vtáčí ostrov, budú domovom chránených vtáčích druhov, nakoľko celé územie zdrže je zaradené do systému chránených území NATURA 2000. Štát tým čiastočne vykompenzuje environmentálne škody, ktoré vznikli zničením lužných lesov počas budovania prírodného kanála Vodného diela Gabčíkovo v okolí Šamorína.

Bude potrebné vybagrovať približne 7 miliónov ton sedimentov, aby sa aspoň sčasti obnovila dotácia podzemných vôd

Verejného prerokovania sa začiatkom októbra sa zúčastnili aj vedúci odborov životného prostredia, dopravy a výstavby Mestského úradu Šamorín, ktorí okrem toho, že projekt uvítali, navrhli aj rozšírenie štrkovitého brehu severnej časti prírodného kanála pri Čilistove. Výsledkom by malo byť oveľa estetickejšie, z hľadiska vodných živočíchov prijateľnejšie prostredie

v porovnaní s vybetónovaným korytom.

Predkladatelia projektu načrtli aj možnosť vytvorenia niekoľkých menších ostrovov v blízkosti šamorínskeho brehu zdrže; dopadová štúdia bude doručená na Mestský úrad Šamorín v najbližších mesiacoch.

Do štúdie DaReM bude možnosť nahliadnúť na odbore výstavby MsÚ počas stránkových hodín. (I)

Samosprávy sa usilujú o ochranu prirodzených biotopov

12. októbra sa v Dunajskej Strede konalo verejné prerokovanie dokumentu **Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Dunajská Streda (R-ÚSES DS)**. Návrh dokumentu na pripomienkovanie predkladal Odbor životného prostredia Okresného úradu Dunajská Streda ešte v máji. Okrem Šamorína sa ďalších 21 samospráv, najmä z regiónu Horného Žitného ostrova podpísalo pod vyhlásenie, ktoré žiada znovunastolenie ekologickej stability.

Príliš všeobecný dokument

Predstavitelia Šamorína, Veľkej Paky, Hviezdoslavova a Vojky nad Dunajom upozornili na stretnutí v Dunajskej Strede najmä na fakt, že dokument nezohľadňuje negatívne environmentálne vplyvy VDG Gabčíkovo, nezaoberá sa s problematikou čiernych skládok, je príliš všeobecný, miestami dokonca obsahuje nereálne tvrdenia a nemotivuje samosprávy k zachovaniu svojich prírodných hodnôt.

Miznú posledné prirodzené biotopy (Archív)

Negatívne environmentálne faktory a návrh riešenia

Vyššie spomenutá deklarácia iniciovaná primátorom Csabom Oroszom okrem iného poukazuje na to, že riešitelia dokumentu nezohľadňujú také negatívne environmentálne faktory ako napríklad zvýšená lodná doprava, pokles hladiny podzemných vôd a zmena dynamiky ich prúdenia, nedostatky zistené v izolácii prírodného kanála ovplyvňujúce kvalitu podzemných vôd, preferovanie energetických hľadísk pred environmentálnymi a tiež zvýšenú eróziu v koryte Dunaja pod vodným dielom v Gabčíkove. Deklarácia spomína aj vysychanie luž-

ných lesov, nelegálnu výstavbu v inundácii a nepriaznivé vplyvy veľkoplošného poľnohospodárstva. Zároveň však navrhuje aj riešenia, napr. rozšírenie sústavy umelých kanálov v srdci Žitného ostrova a na Hornom Žitnom ostrove, čo by pomohlo v zachovaní niekdajších vodných biotopov, močiarov a mokradí. „Ako človek chodiaci do prírody som častým svedkom vysychania lužných lesov a ubúdania prirodzených biotopov vo vnútrozemskej delte Dunaja; považoval som preto za dôležité navrhnúť túto deklaráciu a posunúť ju mojim kolegom – starostom a primátorom“ – vyhlásil Csaba Orosz.

Podľa starostov ide o krok späť

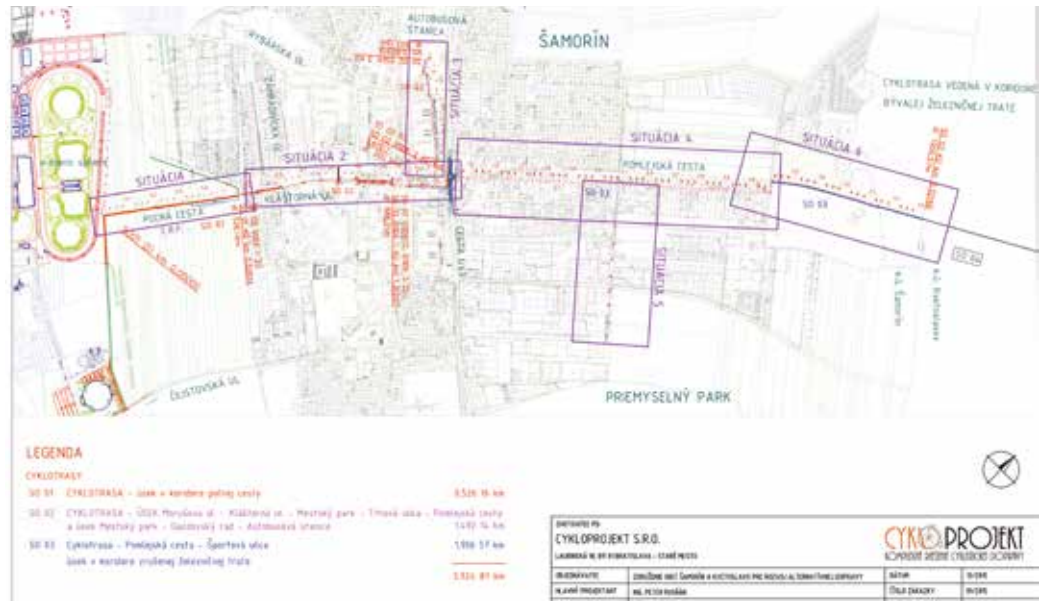
Deklaráciu podpísali okrem primátora Šamorína starostovia obcí Kvetoslavov, Rohovce, Vojka nad Dunajom, Báč, Oldza, Hviezdoslavov, Lúč na Ostrove, Macov, Horná Potôň, Bodíky, Blatná na Ostrove, Veľká Paka, Michal na Ostrove, Trnávka, Mierovo, Eliášovce, Kostolné Kračany, Vieska, Zlaté Klasy, Horný Bar a Čakany. Gabriel Izsák, vedúci pracoviska Štátnej ochrany prírody SR v Dunajskej Strede súhlasí so starostami, ktorí tvrdia, že dokument je krokom späť v porovnaní s doteraz platnou verziou, pretože by výrazne prispel k úbytku prirodzených biotopov. „Čo sa dá, je alebo bude v rámci okresu zastavané a skoro všetko ostatné je intenzívne poľnohospodársky obrábané. Miznú posledné prirodzené biotopy“ – tvrdí Gabriel Izsák. Predkladatelia dokumentu uznali, že veľká časť pripomienok je oprávnená a opodstatnená. Prislúbili, že spoločné stanovisko zostavené samosprávou Šamorína preskúmajú bod po bode a návrh územného systému ekologickej stability prepracujú. (I)

Výstavba cyklocesty sa môže čoskoro začať

Mesto sa úspešne uchádzalo o grant na výstavbu cyklocesty, oznámilo Ministerstvo dopravy SR na svojej webstránke 6. februára. Výstavba cyklocesty Šamorín - Kvetoslavov bude podporená sumou 884 472,40 eur. Vlastné zdroje mesta pre projekt predstavujú 46 tisíc eur. Samospráva už roky zháňala grantové zdroje na výstavbu cyklocesty. Cieľom projektu je rozvoj cyklistickej dopravy a vytvorenie súvisiacej infraštruktúry.

Od Čilistova po Pomlé

Podľa plánov by sa najskôr realizoval úsek Čilistov - Pomlé po trase Morušová ulica - Kláštorňá ulica - mestský park - trhovisko - Pomlejská cesta, následne mestský park - Gazdovský rad - autobusová stanica, potom na trase Pomlejská cesta - Športová ulica. „Projekt zahŕňa aj vybudovanie 3 odpočívadiel, jednej krytej cykloúschovne, ktorú plánujeme umiestniť pri budove slovenskej školy a tiež cykloparkoviska, ktoré bude na autobusovej stanici. Podľa plánov by sme v neskoršej fáze potiahli cyklocestu až po železničnú stanicu Kvetoslavov“ - prezradila Lea Fašangová, projektová

Mapa plánovanej cyklotrasy manažérka mestského úradu.

Verejné obstarávanie a prípravné práce

V súlade so zmluvou uzatvorenou medzi mestom a ministerstvom bola 8. júna uverejnená výzva na podávanie ponúk na výstavbu cyklocesty. Proces verejného obstarávania ešte nie je ukončený. Akonáhle bude uzatvorená zmluva s dodávateľom, môžu sa rozbehnúť prípravné práce, geode-

tické zameranie a dendrologický prieskum, podľa ktorého odborníci rozhodnú, kde a koľko stromov bude treba vyrúbať a koľkými a kde ich bude treba nahradiť. Práca sa začne v marci-apríli, cyklocesta bude hotová asi po dvoch rokoch.

Stromy lesoparku Pomlé preskúma dendrológ

Pred výstavbou - v zmysle zákona - bude vypracovaný dendrologický prieskum celej dotknutej

trasy. „Starostlivo sledujeme túto etapu investície. Všetky stromy a kríky na dotknutom území preskúma dendrológ. Každú rastlinu zmapuje a navrhne, koľko stromov a kde bude treba vysadiť za nutné výruby v rámci náhradnej výsadby. Keď bude dendrologický posudok schválený okresným úradom životného prostredia, náhradnú výsadbu zrealizujeme“ - dodáva Lea Fašangová. (I)

DROBNÁ INZERCIA

- **Dám do prenájmu alebo predám** panelovú garáž č. 85 na Rybárskej ulici, v garážovej kolónii. Cena: dohodou. Tel.: 0903-597 397
- **Predám** trojkolesový bicykel pre dospelého. Tel.: 0951-207 350

Csörgő Robert
csorgorobo@gmail.com

**Orezávanie a výrub stromov
lezeckou technikou, odvoz,
štiepkovanie zeleného odpadu,
frézovanie pňov.**

0904 664 265

UZAVRELI MANŽELSTVO

OKTÓBER

07. októbra 2020

Marek Novák - Denisa Violová

17. októbra 2020

Lubomír Marcina - Katarína Adamcová

24. októbra 2020

Branislav Jariabka - Viktória Brezinová

Všetkým srdečne blahoželáme!

SPOMIENKA

*Milovali sme Ťa, Ty si miloval nás,
tú lásku v našich srdciach nezničil ani čas,
zbohom nestihol si povedať, len žiaľ
v srdciach nám včeraťkých zanechať.
Že čas žiaľ zahojí, je len veľký klam,
čím ďalej ubieha, tým viacej chýbaš nám.
Spi sladko, drahý náš, snívaj svoj večný sen,
v spomienkach sme pri Tebe každú chvíľu deň.*

S neutíchajúcou bolesťou v srdci si 21. novembra 2020 pripomíname 5. výročie, kedy nás navždy opustil náš milovaný manžel, otec a starý otec **ING. DUŠAN ZAŇKO**.

S láskou na neho spomína manželka Elvíra, deti Tatiana a Igor s rodinami.

Archeológovia našli múr opevnenia pod bývalým paulánskym kláštorom

Archeologický prieskum, ktorý prebieha v súvislosti s rekonštrukciou budovy bývalého paulánskeho kláštora, začal vlani v novembri. Prieskumné práce vykonáva Pamarch s.r.o. z Nitry pod vedením zamestnanca firmy, šamorínskeho rodáka a archeológa Roberta Ivána.

„Kopať sme začali pri plánovanom odvodňovacom jarku na nádvorí kláštora a cieľom bolo, aby sme sa dostali na úroveň pôvodného terénu. Naša prieskumná sonda ho našla v hĺbke 4 m, kde sme objavili aj zvyšky keramiky, kovové predmety, kince a rytiny zo stredoveku a novoveku. Medzi nálezmi bola aj strieborná minca. Počas ďalšieho prieskumu sme objavili zaujímavý architektonický nález, základy a roh budovy z neskorého stredoveku alebo raného novoveku na ploche zhruba 2x3 m“ – referoval Robert Iván.

Starý múr v pivnici

Prieskum pokračoval v interiéri bývalého kláštora, odkiaľ sa tiež vykopali kusy keramickej pece a keramiky; tieto nálezy sa už viažu k budove samotnej. Koncom februára sa archeológom ozvala dodávateľská firma s tým, že pri čistení pivnice pod západným krídlom našli akýsi múr. „Prišli sme okamžite, nález sme ohlásili na pamiatkový úrad a začali sme s odkrývaním a čistením múru. Predbežné výsledky naznačujú, že ide o múr opevnenia, čo nám potvr-

dil aj znalec architekt-pamiatkar“ – prezradil archeológ.

Dobre viditeľné zvyšky v podlahe pivnice kláštora

V čase výstavby bývalého kláštora boli na lokalite ruiny, ktoré boli z väčšej časti odstránené. Ruiny tu zostali aj po veľkom požiari v roku 1683, pričom si stavitelia s týmto múrom už zjavne nevedeli rady. Časť múru smerujúcu do pivnice do určitej výšky zbúrali, potom nechali tak a sčasti ju zakomponovali do základov kláštora, čo je dodnes krásne vidieť v základoch a v podlahe pivnice kláštora. Táto časť je ozaj zaujímavá, pretože múr bol vybudovaný z pomerne veľkých kvádrov, akých v okolí Šamorína niet, najbližšie ich možno nájsť v Karpatoch. Od výšky zhruba 1 m bol tento 1,20 cm hrubý múr budovaný z tehál. Podľa všetkého tu ide o býva-

Prieskumná sonda vrtaná na nádvorí kláštora: História Šamorína vtlačená do štvormetrovej vrstvy (žltá vrstva ílu je hlina zachovaná z kopania základov kláštora)

lé mestské opevnenie, ktoré začali budovať v novoveku ako súčasť protitureckej obrany.

Turci vypálili mesto

V tureckých časoch mal Šamorín pomerne dôležitú strate-

giu a Šamorín neochránil. V roku 1683 prišli Turci a mesto vypálili. Avšak 12. septembra 1683 boli pri Viedni porazení a následne sa do týchto končín už nevrátili, takže už ani nebolo treba opevnenia, nedobudovali ho ani neopravovali. Po niekoľkých desaťročiach si napokon paulánski rehoľníci vyhľadali toto miesto pre svoj kláštor“ – vysvetľoval Robert Iván.

Čo bude s múrom opevnenia?

Podľa slov archeológa je hlavným problémom to, že u nás archeológovia len odkrývajú. Zvyšok procesu už nevedia ovplyvniť, ďalšie rozhodovanie je v rukách pamiatkového úradu alebo investora. „Pokiaľ viem – približuje Iván – , odkrýty zvyšok múru nebol spätne pochovaný, dúfajme, že bude zachovaný a zakomponovaný do interiéru budovy. Bolo by veľmi vzrušujúce nájsť aj ďalšie časti tohto opevnenia“.

Medzi novovekými úlomkami sa nenašli žiadne veľkolepé a senzáčné nálezy, zachovali sa tu najmä zvyšky keramiky a kovových úžitkových predmetov. Avšak, zaujímavé nálezy sa odkryli napríklad zo žumpy kláštora. Archeológovia tu našli nádherné kusy keramiky a skla. Našla sa aj fľaša so zvyškom pôvodného obsahu. „Máme exponáty na menšiu vitrínu, no najväčším nálezom je nepochybne ten múr“ – dodal Robert Iván. (k)

Zvyšky múrov domu z neskorého stredoveku na nádvorí

gickú rolu, bol jediným väčším mestom na ľavom brehu Dunaja medzi Prešpokom a Komáromom. Komárno bolo v tom čase pohraničným opevnením pred tureckou ríšou. Zo zachovaných písomností vieme, že v 17. storočí v Šamoríne skladovali strelný prach, delá a zbrane a zdržovali sa tu vojenské posádky. Opevnenie mesta bolo preto dôležité. „Žiaľ, aj keď sme našli tento múr tam dole v pivnici, nemáme poňatia, kde máme hľadať jeho pokračovanie. Vieme toľko, že ho nemohli dokončiť, nechali ho nedobudovaný

Žumpa kláštora počas rekonštrukčných prác

Cornerstone – nová výstava v At Home Gallery

Historici a ekonómovia zvyknú diskutovať, ktoré sú historicky najvýznamnejšie plodiny. Ktoré najviac ovplyvnili chod dejín, dali ich pestovateľom a konzumentom výhodu voči iným kultúram či civilizáciám, stáli za ich bohatstvom či úpadkom.

Séria štúdií a kníh bude isto ešte dlho pokračovať, ale celkom isto nedá univerzálnu odpoveď. Uhlov pohľadu je na to príliš veľa, navyše sú tekuté a lokálne. Z podobnej perspektívy by sme mohli nazrieť aj to, čo nevyrastá zo zeme, ale naopak, je pod ňou ukryté. Ako toto ovplyvnilo svetové, národné či štátne dejiny. V dobrom i zlom. Môžu byť rovnako pasívnym zaznamenávateľom alebo aktívnym „účinkujúcim“. Rovnako svedkom minulosti ako prítomnosti či varovaním pred budúcnosťou.

Tu niekde možno hľadať inšpiračný zdroj pre najnovší projekt Mareka Kvetana, Cornerstone

Kamene sú svedkami našej minulosti a prítomnosti

(Základný kameň). Kombinuje v ňom sochárčinu, inštaláčny postup a zvukovú stopu. Vybral si šesť kameňov. Meteorit, kamenné uhlie, smolinec (uranit), obrovský kryštál, valivý (bludný) kameň či obyčajná „skala“ sa vzťahujú k fenoménom, ktoré buď zásadne ovplyvnili život na našej planéte – bohatstvo národov, politický osud štátov vo veľmocenskom súkolí, blahobyt banských miest – alebo sú symbolom klimatickej zmeny či agrárnej neúrodnej chudoby. Všetky z vyššie menovaných sa priamo týkajú aj nás.

Šesť uniformne čiernych „kameňov“, len tvar a povrch evokuje cestu k ich identifikácii. Šesť svedkov našej (uhorskej, československej, slovenskej) minulosti či výziev globálnej prítomnosti.

Každý z nich stojí na svojskom podstavci. Stoličky, stolci, piedestáli či biednej podpere. Aj tieto nesú osobité konotácie. Sú symbolom tu moci, tu pokory. Z ich drevených častí by chemická analýza odhalila, v čom sa ponárali korene strojov. Šesť kameňov tu nestojí

v tichu, ktoré s kameňom podvedome spájame. Zvuková časť inštalácie týmto pridáva ďalšiu dimenziu ich príbehu.

Na mnohvrstevnatosť čítania odkazuje ostatne i samotný názov diela. Základný kameň, v užšom slova zmysle referuje k založeniu stavby, pričom výber samotného materiálu kameňa máva ďalšiu symbolickú hodnotu, spravidla lokálnu referenciu. V našich končinách možno ešte viac odkazuje k značne sprofanovanému politickému aktu jeho poklepkávania ako demonštratívneho začiatku (vý)stavby. Paradoxne, rovnaký názov sa občas používa i pre kameň, ktorý sa kladie ako posledný a završuje dielo. A to nehovoriac o sakrálnom a profánom význame základného (uholného) kameňa.

Dielo je tým otvorené ďalšej divákovej imaginácii. Výstava Mareka Kvetana bola otvorená 5. novembra a potrvá do 18. decembra 2020. (ahg)

Núdzoví a ešte núdznejší

Aj žiaci ZŠ Mateja prispeli na školu v Keni

Mať v núdzovej situácii srdcia otvorené pre tých, čo sú ešte núdznejší, je postoj, ktorý stojí za vyzdvihnutie.

Naša škola sa opäť zapojila do zbierky Tehlička na pomoc rozvojovým krajinám. Tento rok sme našimi malými príspevkami pomohli premiestniť budovu školy, ktorej hrozí zrútenie kvôli rozvodnenej rieke, na bezpečnejšie miesto. Konkrétne v utečeneckom tábore Kakuma

v Keni v Afrike. Hoci sami sme teraz v neprijemnej pandemickej situácii, žiaci našej školy veľkodušne pomohli zlepšiť život svojich rovesníkov na inom konci sveta. Zbierka prebiehala v marci a v októbri. Spolu sme na škole vyzbierali 354,55 €. Celková suma vyzbieraná na Slovensku je 66 749 €. Viac informácií nájdete na www.tehlicka.sk.

*Kristína Némethová,
ZŠ Mateja Bela*

Pripomenuli sme si Deň jablka

Jablko je symbolom kultúrnej i genetickej pestrosti

21. októbra je Deň jablka, na ktorý sme si v Základnej škole M. Bela v Šamoríne pripravili milý projekt.

Podstatná myšlienka tohto dňa spočíva v tom, aby človek nikdy nezabudol, že jablko predstavuje symbol fyzickej, kultúrnej i genetickej pestrosti. A tak, ako už našou tradíciou býva, aj v tomto školskom roku sme si nezabudli pripomenúť tento významný deň. Hodiny etickej výchovy sme si tak spríjemnili rozhovormi a aktivitami o tomto zdraví prospešnom ovocí a prostredníctvom školskej relácie sme zase získali

niekoľko užitočných informácií. A aby toho nebolo málo, vďaka pani učiteľkám a najmä samotným žiakom, ktorí sa na pestrej tvorbe podieľali svojimi prácami, môžu návštevníci našej jedálne opäť zabúdiť do čarovného sveta... Jabĺčkova.

Na svojom mieste opäť vyrástla veľká kartónová jablň, posiatá mnohými plodmi od našich prváčikov. Odrody jabĺk od výmyslu sveta tak obývajú celú miestnosť, pričom poniektoré z nich skrývajú príbehy doposiaľ nepoznané. A nielen tie.

Autor: kolektív ZŠ Mateja Bela

Na jar sa treba pripraviť už počas jesene

November je posledným jesenným mesiacom. Je čoraz chladnejšie a dni sa skracujú. Výsledky väčšiny jesenných prác uvidíme až na jar.

Pozbierajme všetku zeleninu z úrody: mrkvu, petržlen, cviklu, zeler a neskoré druhy kapusty. Na uskladnenie koreňovej zeleniny je najvhodnejší vlhký piesok z chladnej pivnici, ktorý zabraňuje tomu, aby zelenina vyschla. Odporúčame pivnicu pred naskladnením zeleniny najskôr vydezinfikovať, napr. fungicídmi s obsahom medi. Pór a ružičkový kel môžeme nechať v záhrade, lebo dobre znášajú mrazy.

Rýľujeme

Rýľovanie je tradičná jesenná práca. Jeho podstatou je, že vrchnú vrstvu pôdy otočíme nadol. Pôda sa skyprí, na jar po premrznutí sa bude ľahšie drobiť. Využívajúc túto príležitosť môžeme do pôdy zapracovať maštalný hnoj (alebo granulát), zelený mulč z jesene, kompost alebo umelé hnojivo s obsahom draslíka a fosforu, so zníženým obsahom dusíka. Zvážme, aké hnojivo použijeme a kedy. Množstvo rastlín neoblubuje pôdy čerstvo hnojené maštalným hnojom. Koreňová zelenina (napr. mrkva, petržlen, reďkovka, cvikla),

hluzoviny a cibuľoviny rozhodne medzi ne patria.

Jesenný postrek

Kto túži po veľmi skoréj koreňovej zelenine, si môže neskoro na jeseň zasadiť mrkvu, petržlen alebo cibuľu. Cesnak možno vysadiť až do príchodu prvých mrazov.

Jesenný postrek ovocných stromov realizujeme fungicídnymi prostriedkami s obsahom medi (Kuprilol 50, Champion 50 WP, Kuproxat) po opadaní listov, no ešte pred príchodom mrazov. V prípade kôstkovín (broskyňa, marhuľa, slivka) môžeme striekať kombinovane aj proti monílii (Signum, Prolectus).

Pred postrekom je nutné z konárov odstrániť vyschnuté zvyšky plodín.

Aby trávnik ostal pekný

Takto neskoro na jeseň je sviežou ozdobou našej záhrady zelený trávnik. Aby sme ho zachovali v dobrom stave až do jari, držíme sa niekoľkých zásad. Po prvé, z trávniky by sme mali pravidelne odstraňovať opadnuté listy. Odstraňujeme buď vysávačom na listy, fukárom, hrablami alebo aj kosačkou s košom. Pokiaľ to zanedbáme, trávnik nám môže pod listami zažltnúť. Oslabený trávnik

ľahšie napadnú huby a skôr sa rozvinie rast machov. Keď ste ešte neošetrovali trávnik, rozsypte naň jesenné trávnikové hnojivo. Je dôležité, aby malo vysoký obsah draslíka a nízky obsah dusíka – je to charakteristika jesenných hnojív. Draslík podporuje koreňovú sústavu, čo je dôležité, aby trávnik dobre prežil zimu a bol odolný voči hubovým ochoreniam. Vplyvom dusíka rastie trávnik intenzívnejšie, čo je však na zimu úplne zbytočné a navyše sa stane oveľa citlivejším na mráz a hubové ochorenia. Prípadné hubové ochorenia, ak sme zistili, ošetrujeme postrekom (Askon+ Polyram WG). Rast machu je častým problémom najmä tienistých miest a mach dokáže časom úplne vytlačiť trávu. Tento problém zvyčajne riešime postrekom proti machu s obsahom železa. Pri striekaní však treba dávať pozor, aby sa postrek s obsahom železa nedostal na kamenné dlaždice, pretože ich môže zafarbiť na hnedasto. Čas posledného kosenia trávniky je ťažko určiť, záleží od počasia. Odporúča sa pri poslednom kosení pokosiť trávnik na výšku 4 cm.

Ihličnany a tuje

Ihličnany a tuje pripravujeme na zimu aplikáciou jesenného

umelého hnojiva. Dodanie horčíka je mimoriadne dôležité. Pokiaľ tak neurobíme, môžu im zažltnúť listy. Koruny stĺpovitých tuj zviažeme, aby sa pod ťarchou snehu nepolámali. Okrasné kríky citlivé na mrazy zabalíme do ochrannej netkanej textilie alebo jutoviny.

Myslíme na vtáky

Nezabúdajme v zimných mesiacoch na prikrmovanie vtákov. Je to dôležité najmä vtedy, ak klesnú teploty pod bod mrazu. Dobré krmidlo má strechu, aby ostala potrava pre vtáky suchá. Najvhodnejšími pokrmami sú slnečnica, orechy, obilniny, resp. lojové gule s obsahom zŕn. Operence sa nám za starostlivosť isto zavďačia zberom škodlivého hmyzu počas vegetačnej sezóny.

Záhradné kohútiky, bazén

Nakoľko výskyt mrazov je v novembri už dosť pravdepodobný, vypustíme vodu z vonkajších vodovodov a zavlažovacích systémov. Vonkajšie kohútiky nechajme otvorené. Zazimovať treba aj bazén, čo spočíva v pridaní zazimovača do vody za stáleho miešania. Táto tekutina zabráni vzniku biologických a iných usadenín.

Róbert Lelkes, Agrosam

Spadnutý strom na ceste

3. októbra 2020 bola vyslaná hliadka MsP na cestu 1/63 k vetrolamu bývalej dostihovej dráhy, kde malo dôjsť k spadnutiu veľkého stromu na vozovku a vytvoreniu prekážky v cestnej premávke. Po príchode na miesto hliadka zistila, že oznámenie je pravdivé. Hliadka MsP Šamorín vlastnými silami nevedela strom z cesty odpratať, vyrozumela preto DHZ Šamorín, ktorým po ich príchode na miesto asistovala pri odprataní stromu a riadila cestnú premávku. Pri udalosti nedošlo k zraneniu osôb ani k poškodeniu cesty.

Svietil laserom na lietadlá

5. októbra 2020 v nočných hodinách preverovala hliadka MsP oznámenie v mestskej časti Čilistov, kde údajne niekto svietil laserom na lietadlá. Oznámenie nebolo potvrdené.

Nehoda s účasťou alkoholu

V noci 7. októbra 2020 preverovala hliadka MsP Šamorín oznam na ul. Gazdovský rad, kde narazil neznámy muž s osobným motorovým vozidlom do iného odstaveného

osobného motorového vozidla. Na mieste boli prítomné dve svedkyne nehody, ktoré podrobne popísali jej priebeh ako aj vodiča, ktoré nehodu spôsobilo. Ten bol hliadkou MsP Šamorín vypátraný a vyzvaný, aby sa dostavil k miestu nehody. Výzvu hliadky rešpektoval. Následne sa na miesto dostavil službukonajúci policajt z ODI Dunajská Streda - Nehodové oddelenie, ktorý vykonal opakovanú dychovú skúšku s vodičom s výsledkom 1,24 mg/l vydychovaného vzduchu. Prípad ďalej rieši polícia.

Z auta mu vytekal motorový olej

12. októbra 2020 sa hliadka MsP Šamorín s vedúcim úseku životného prostredia MÚ Šamorín dostavila na ulicu Veterná k murovaným garážam. Na uvedenom mieste boli zistené dve dlhodobo odstavené osobné motorové vozidlá vedľa cesty. Išlo o vraky s neplatnou EK-TK, pričom z jedného vozidla vytekal motorový olej, ktorý vsakoval do zeme. Majiteľa vozidla kontaktovala hliadka MsP Šamorín, aby sa dostavil na

MÚ Šamorín za vedúcim úseku životného prostredia. Ten k veci uviedol, že po výmene oleja nešťastnou náhodou rozliat použitý vymenený olej, avšak spôsobené znečistenie neodstránil. Olejová škvrna bola odstránená až privolanými členmi DHZ Šamorín, ktorí za pomoci sorpčnej látky olej odstránili a miesto neutralizovali. Majiteľ druhého dlhodobo odstaveného vozidla bol kontaktovaný a vyzvaný, aby svoje osobné motorové vozidlo do dvoch dní z miesta odstránil. Výzvu hliadky MsP Šamorín rešpektoval.

Zadržali medzinárodne hľadanú osobu

V doobedňajších hodinách 12.10.2020 spozorovala hliadka MsP na Hlavnej ulici osobu, ktorá sa podobala na osobu v pátraní. Hliadke MsP Šamorín predložila táto osoba doklad cudzinca dlhodobo sa zdržiavajúceho na území SR. Cez Políciu SR bolo zistené, že na uvedeného občana vydalo Rakúsko medzinárodný zatykač. Osoba bola predvedená na OO PZ Šamorín.

Kradol v podmienke

13. októbra poobede bola vyslaná hliadka MsP Šamorín preveriť telefonický oznam do obchodného domu na Bratislavskej ceste, kde podľa oznámenia vedúcej obchodu došlo k majetkovému trestnému činu, ktorú zaznamenala priemyselná kamera v obchode. Neznámemu páchatelovi sa podarilo utiecť. Vyšetrovaním sa zistila totožnosť a miesto pobytu páchatela v Azylovom dome v mestskej časti Šámot. Osoba bola zadržaná, k spáchaniu činu sa priznala a následne vydala časť odcudzeného tovaru. Skutočnosť spáchal v podmieničnom odsúdení v dobe vyhlásenia núdzového stavu, prokurátor rozhodol o jeho väzobnom stíhaní.

Podnik v prevádzke napriek zákazu

16.10.2020 v noci bolo pri hliadkovej činnosti zistené, že prevádzka na ul. Hlavná bola otvorená a majiteľka obsluhovala hostí - podávala alkoholické nápoje - v rozpore s nariadením vlády SR počas núdzového stavu. Na výzvu hliadky MsP Šamorín prevádzku zatvorila.

Pri kontrole zákazu vychádzania policajti neskúmajú zdravotný stav

Policajti pri kontrole zákazu vychádzania neskúmajú zdravotný stav ani sa neoboznamujú s lekárskej tajomstvom. Zameriavajú sa na to, či je naplnená podmienka na udelenie výnimky. TASR o tom informovala hovorkyňa Prezídia Policajného zboru Denisa Bárđyová. Zákaz vychádzania od pondelka neplatí pre ľudí s negatívnym testom na ochorenie COVID-19.

Bez údajov, ktoré slúžia na overenie, či osoba naplní podstatu výnimky, nie je možné výnimku potvrdiť, vysvetľuje hovorkyňa. "Ide o údaje získavané s cieľom naplnenia účelu, pre ktorý bol vládou nariadený zákaz vychádzania a tieto údaje majú svoj legálny podklad v príslušných uzneseniach vlády prijatých

Nie každý súhlasí s povinnosťou nosenia rúška

v intenciách ústavného zákona," doplnila. Oprávnenie na výkon určitej činnosti spojenej so zdravotnou starostlivosťou kontrolujú policajti aj v iných prípadoch. Ako načrtla hovorkyňa, napríklad aj v súvislosti s vedením

motorových vozidiel pri kontrole vodičského preukazu a záznamov v ňom, alebo zdravotnej spôsobilosti osôb nad 65 rokov, alebo parkovacieho preukazu ZŤP. Hoci tieto doklady obsahujú informácie aj o zdravotných aspektoch,

nejde podľa polície o zásah do lekárskej tajomstva.

Porušenie zákazu vychádzania je priestupkom na úseku civilnej ochrany. V blokovom konaní môže polícia uložiť pokutu do 1000 eur, v správnom konaní môžu úrady udeliť sankciu do 1659 eur.

Od pondelka sa menia pravidlá pri zákaze vychádzania, ktorý platí do 8. novembra. Má niekoľko výnimiek, neplatí ani pre ľudí s negatívnym testom na ochorenie COVID-19. Negatívny test treba deklarovať výsledkom RT-PCR testu vykonaného po 29. októbri alebo antigénového testu z celoplošného testovania. Zákaz vychádzania neplatí medzi 1.00 až 5.00 h.

Viktória Csicsay sa predviedla v Budapešti skvele

Sny sa môžu stať skutočnosťou

Folklór, box, potom fitness. Šamorínska rodáčka Viktória Csicsay žije aktuálne v Budapešti, kde sa dostala do fitness družstva Lekli-Oczella. Už na prvej svojej súťaži predviedla famózný výkon a šírila dobré meno Šamorína.

„Šport bol v našej rodine vždy prítomný. Každý bicykuje, ale mne nestačila len dobrá kondícia, chcela som zmeniť životný štýl. Sedem rokov som tancovala a spievala v súbore Csali, potom som začala boxovať. Už po pár tréningoch som cítila, že som silnejšia a mám lepšiu výdrž. Po čase som začala mať pocit, že sa potrebujem svojmu telu venovať ešte viac a tiež si začať všímať, čo jem. Takto som sa dostala k fitnessu“ – vykladá pre naše noviny Viktória Csicsay, ktorá debutovala v 17 rokoch za vedenia trénera Karola Méryho a takmer raketovým štartom sa dostala medzi najlepších. „Nasledovali fotenia na titulku, rozhovory a súťaže. Mojim najlepším výsledkom je strieborná medai-

la na majstrovstvách sveta v naturálnej kulturistike a fitnese v kategórii junior“ – pokračuje Šamorínčanka.

V živote Viktórii bol milníkom začiatok roka 2020. „Mala som pocit, že sa znova musím venovať môjmu obľúbenému športu. Začala som u Kolomana Mezeyho s tvrdými tréningmi, bez jeho pomoci by som to sem nedotiahla. Som mu veľmi vďačná, že mi ukázal, čoho som naozaj schopná. Na jeho popud som začala opäť pretekať, potom som sa dostala do Budapešti do fitness družstva Lekli-Oczella. Tu nepôsobím len ako pretekárka, ale pomáham aj v príprave ostatných dievčat“ – prezrádza Viki a dodáva, že v Budapešti by chcela získať trénerskú kvalifikáciu v kulturistike a diplom výživového poradcu.

„Moja premiéra dopadla veľmi dobre. Mojou prvou skúškou bola jedna z najprestížnejších medzinárodných súťaží vo fitnese, maďarská Fitparáda, na ktorú ma pripravoval môj

Viktória Csicsay (vpravo) získala štyri medaily

súčasný tréner, László Lekli. Súťažila som v 4 kategóriách a získala dve zlaté a dve bronzové medaily. Som vďačná každému, kto pri mne stál a pomáhal. Na ďalšie sezóny sa chystám s oveľa väčším nasadením a dúfam, že na budúci rok sa mi podarí zaradiť sa k profesioná-

lom“ – netají sa svojimi ambíciami Viki. „Každému, kto chce dbať o svoje zdravie, odkazujem, aby nielen mienil, ale aj konal. Ciele sa dajú dosiahnuť, len treba chcieť. A sny sa premenia na skutočnosť, ak sme si to odmakali“ – odkazuje Viktória Csicsay. *Duducz Tibor*

Angelika Slamová: Víťazka Superpohára!

Sezóna sa začala veľmi dobre pre šamorínsku basketbalistku Angeliku Slamovú, stala sa víťazkou Superpohára s poľským družstvom Arka Gdynia.

„Doteraz nám všetko vychádza tak, ako sme to plánovali. Poľský Superpohár je náš, vyhrali sme aj všetkých šiest doterajších zápasov ligy“ – referuje pre naše noviny Šamorínčanka, ktorá získala už tri trofeje počas svojho pôsobenia v Poľsku. „Sezóna, ktorú vo veľkom ovplyvňuje pandémia koronavírusu, sa ešte len začala.

Radosť Angeliky Slamovej (prvá sprava)

Až neskôr pôjde do tuhého“ – pokračuje Angi, ktorá bude hrať s Gdyniou aj v najprestížnejšej európ-

skej pohárovej súťaže. „Aj zápasy Euroligy budú tento rok iné kvôli koronavírusu. Koncom novembra odcestu-

jeme do Istanbulu, kde nás čaká turnaj. Táto súťaž bude v Turecku najmä z finančných dôvodov. V Istanbulu budeme z hotela vychádzať len na tréning a zápas. Verím, že budeme úspešní“ – vraví Angi, ktorá sa začiatkom mesiaca viackrát objavila na Základnej škole M. Korvína s vyučovacím jazykom maďarským. „Vrátila som sa do mojej starej školy. Mala som pár dní voľna a pán riaditeľ Péter Mészáros mi dovolil, aby som trénovala v telocvični“ – dodáva Angi Slamová. *Tibor Duducz*

Juraj Knežovič obhájil svoj titul

Koronavírus zasiahol aj motorizmus. Napriek ťažkej sezóne dokázal Šamorínčan Juraj Knežovič obhájil slovenský titul v Superbikoch.

Ako by ste charakterizovali pretekársky rok 2020?

Tento rok bol zo začiatku výrazne poznačený obmedzeniami, čo sa týka hromadných športových podujatí a preto nám plánované preteky z apríla, mája a júna vypadli z kalendára úplne. Sezóna sa začala až letnou cenou Brna v júli a hneď po nej nasledoval Pannoniaring v Maďarsku. Komisia cestných pretekov motocyklov patriaca pod Slovenskú motocyklovú federáciu sa snažila zostaviť nový kalendár a chýbajúce podujatia nahradiť novými. Pribudli nám netradičné preteky na letisku v Trenčíne, ktoré boli také špecifické a svojské. Kalendár sa teda zúžil z pôvodných šiestich na štyri podujatia, na ktorých sme absolvovali dvojpretek, takže spolu sme mali osem závodov.

Ako vás, pretekárov, zasiahol Covid?

Najpodstatnejšou zmenou bola obmedzená účasť divákov na pretekoch. Pri poslednom októbrovom Slovakiaringu bola ich účasť úplne zakázaná, plus, samozrejme platili aj obme-

Juraj Knežovič bol opäť najlepší

dzenia čo sa týka sprievodu jazdcov. Tu bol maximálny povolený počet tri osoby na jedného jazdca. Našťastie jazdiť s náhubkom sme nemuseli... Dať pod prilbu by sa asi aj ťažko dával...

Spomínali ste posledné preteky, ktoré sa uskutočnili na Slovakiaringu.

Boli zaujímavé, keďže boli povolené až na poslednú chvíľu. A zvláštne bolo aj to, že väčšinu štartového poľa tvorili Poliáci. Po nie najlepšej kvalifikácii som v sobotu skončil druhý, no v nedeľu po veľkom boji som vyhral. Bol som veľmi rád. Predsa len vyhrať doma a posledné preteky poteší.

V neľahkých podmienkach ste získaním slovenského titulu v Superbikoch opäť ukázali svoje výnimočné nadanie.

Síce ste na trati sám, ale bez významnej podpory by to nešlo...

To stopercentne! Okrem môjho tímu, ktorý zabezpečoval technickú stránku pretekania, patrí najväčšia vďaka za podporu mojej rodine, deťom Miškovi a Saške a mojej drahej polovičke, manželke Vierke.

Aký bude rok 2021 v motoristickom športe?

Nuž, ťažko odhadnúť, akým smerom sa to všetko vyvinie. Osobne som presvedčený, že takýto stav v spoločnosti je dlhodobou neudržateľnosťou. Musíme pochopiť, že sa s tým jednoducho treba naučiť žiť, lebo ekonomický dopad týchto obmedzení bude mať katastrofálny vplyv na ekonomiku.

Tibor Duducz

Kto vyhral večeru?

Podľa výsledkov kvízu uverejnených v našich novinách s radosťou konštatujeme, že Šamorínčania poznajú športovú históriu a športovcov mesta veľmi dobre.

Správne odpovede:

1. Kedy bol založený futbalový klub ŠTK Šamorín?

Odpoveď: V roku 1914.

2. Ktorý šamorínsky kajakár sa zúčastnil olympijských hier v roku 2016?

Odpoveď: Tibor Linka.

3. V ktorom družstve hrala minulé sezónu odchovankyňa Šamorínskoho basketbalového klubu, Angelika Szlamová?

Odpoveď: Gdynia.

4. Ako sa volá šamorínsky zápasnícky klub?

Odpoveď: Gladiátor.

5. Ktorý šermiar mal (má) šancu dostať sa na olympijské hry v Tokiu? Odpoveď: Kitti Bittera.

6. Koľko tenisových kurtov je v Pomle?

Odpoveď: 5.

7. Aké sú klubové farby futbalového družstva ŠTK Šamorín?

Odpoveď: modrá-biela.

8. Ako sa volá športová hala Šamorínskoho basketbalového klubu?

Odpoveď: Športové centrum Samaria.

9. Kde hrá svoje zápasy béčkové družstvo ŠTK Šamorín?

Odpoveď: V Mliečne.

10. Ktorých olympijských hier sa zúčastnil súčasný primátor Šamorína, Csaba Orosz?

Odpoveď: Atlanta, 1996.

Dostali sme množstvo správnych odpovedí. Šťastní výhercovia sú:

1. Éva Szabó – večera v reštaurácii Samaria s vybraným šamorínskym športovcom.

2. Ilona Fehér – poukážka v hodnote 30 eur do športového centra x-bionic sphere.

3. Erika Szabová – balíček kníh o Šamoríne. Výhercov budeme kontaktovať.

Zložitá cesta odpadov

Zamýšľali ste sa niekedy nad tým, aká je ďalšia cesta odpadu po tom, ako opustí vašu domácnosť? Väčšinou hodíme vrece s odpadom do kontajnera, a tým pre nás úplne prestane existovať. Tu sa však putovanie odpadu len začína...

Vyhodenie odpadu do smetiaka

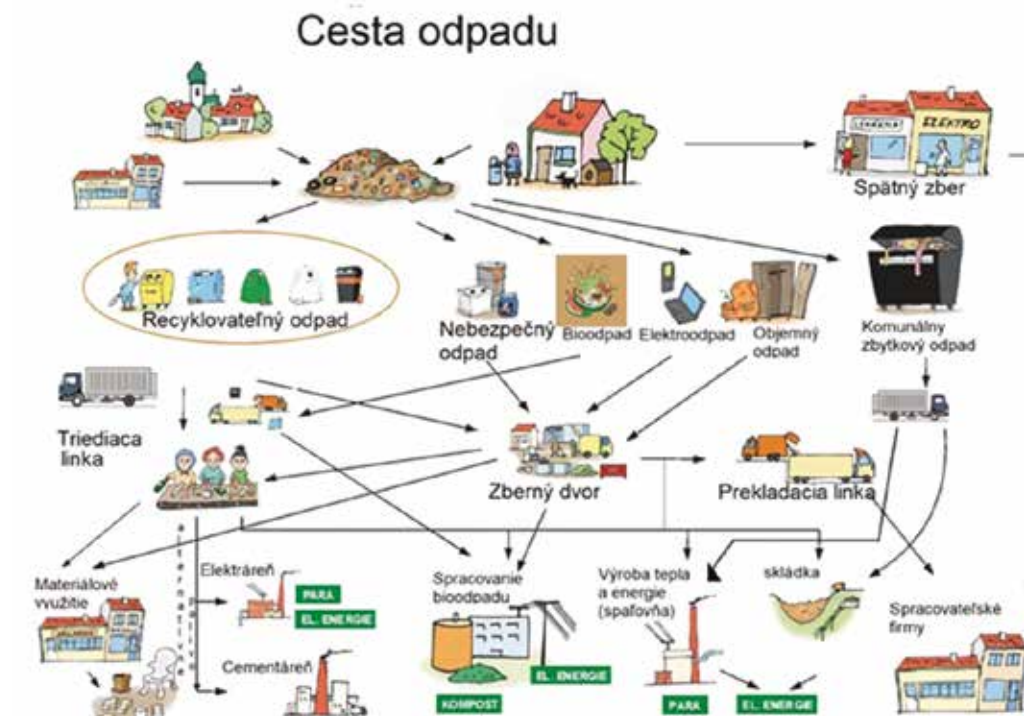
Čo sa deje s odpadom, ak ho vyhodíme do koša? V pravidelných intervaloch poň prídu smetiari. Tí do špeciálnych kontajnerov vysypajú buď zmesový komunálny odpad, alebo separované odpady z farebných smetiakov. Zmesový komunálny odpad (čierny kontajner) skončí väčšinou v spaľovni alebo na skládkach odpadu. Veľké množstvo z neho by však mohlo byť opätovne použité. Podľa Európskej únie je najväčším problémom práve skládkovanie.

Spaľovanie odpadu

Pálením odpadu približne pri teplote 900 °C vzniká škvára, z ktorej sa silnými magnetmi vyťahuje kov. Ten je strojovo oddelený od škváry. Škvára putuje na skládku a kov do šrotu, ktorý je znovu použiteľný. V spaľovni sa odpad zhodnocuje aj energeticky. Spaľovaním tuhého komunálneho odpadu sa vyrába teplo a elektrina. Získané teplo sa využíva na výrobu pary. Časť elektriny vyrobenej pri spaľovaní odpadu je využitá pre vlastnú spotrebu spaľovne a zvyšok je prostredníctvom podzemného káblového vedenia dodávaný do rozvodnej siete.

Skládkovanie

Je zrejmé, že skládkovanie odpadu má na životné prostredie neblahé dôsledky. Okrem hrozby požiarov je to aj riziko znečistenia podzem-

ných vôd. V rámci filozofie obehového hospodárstva by mal byť odpad nasmerovaný k recyklácii a nevyužitý zmesový komunálny odpad by sa mal podľa možnosti využiť energeticky. To sa na Slovensku nie vždy deje, nakoľko spaľovne odpadu s najväčšou kapacitou sú v Bratislave a Košiciach. Niektoré odpady dokážu spaľovať aj cementárne, tie ročne spália približne 300 000 ton odpadov. Z celkového množstva vyprodukovaného odpadu na Slovensku končí na skládkach až 54 %. Prečo je to tak? Na Slovensku ide o najlacnejší spôsob, ako naložiť s odpadom. Keď sa na skládke vyloží odpad, kompaktor ho uduší, aby sa z vrstvy vytlačil kyslík. V telese skládky prebiehajú anaeróbne rozkladné procesy za vzniku amoniaku a ďalších plynov, ktoré v podobe skládkového plynu buď unikajú do ovzdušia, alebo pri nových a väčších skládkach sa spaľujú v kogeneračných jednotkách a vznikne energia a teplo. Po naplnení kapacity skládky musí

prevádzkovateľ skládku zrekontrolovať, tzn. prekryť izoláciou, ílom a zeminou a zachytávať skládkový plyn. Skládkovanie je síce jednoduché a lacné, avšak pre životné prostredie je najškodlivejším riešením. Malo by byť až tým posledným, i keď najdrahším spôsobom nakladania s odpadmi.

Recyklovateľný odpad

Autá, ktoré zbierajú triedené zložky odpadu z farebných smetiakov, miera na dotriedovaciu linku, kde sa odpady zbavia nečistôt a vytriedia sa do druhov.

Dotriedovacie linky

Recyklovateľný odpad z farebných kontajnerov je odvezený na dotriedovaciu linku. Nevyužitý zvyšok sa odvážajú na skládky alebo sa využívajú ako prídavok paliva v spaľovniach odpadu alebo v cementárňach.

Papier z modrých kontajnerov sa na triediacej linke ručne vytriedi na jednotlivé druhy (noviny, časopisy, lepenka,

kartóny či špinavý papier) a zlisuje sa. Následne sa odváža do papierní, kde sa spracuje do výrobkov ako toaletný papier, noviny, kancelársky papier, krabice alebo zošity.

Plasty zo žltých kontajnerov sa dotriedujú podľa farieb a druhu (napr. fólie, fľaše...). Recykláciou plastov vzniká tzv. regranulát – malé guľôčky, ktoré sa zohrievajú a vtláčajú do foriem.

Sklo zo zelených kontajnerov sa po dotriedení odváža na ďalšie spracovanie do sklární. Odpad, ktorý bol vytriedený a je použiteľný na recykláciu, má následné materiálové využitie. Napríklad polypropylén, z ktorého sa vyrábajú jogurtové tégliky, sa v recyklovanej forme obyčajne využíva na výrobu koberčiek do auta alebo tenisových loptičiek. Recyklovateľné odpady však nemožno recyklovať donekonečna, takže v konečnom dôsledku sa na konci svojej cesty aj tak spália alebo uložia na skládku. Pokračovanie v decembrovom vydaní. (pr)

Realizujeme Vaše sny

**Kúpa, predaj, prenájom
nehnuteľností**

- ocenenie nehnuteľností
- právne a finančné služby
- pomoc pri rekonštrukcií, maľovaní, sťahovaní

Tibor Pogány • t.pogany@directreal.sk • 0903 445 298

ŠAMORÍN, GAZDOVSKÝ RAD 49C

CLEAN

ČISTIAREŇ A PRÁČOVŇA

SAKÁ, NOHAVICE, KABÁTY,
ŠATY, SVADOBNÉ ŠATY,
KOŠELE, BLÚZKY, KRAVATY
ZAKŮK, NADRÁGOK, KABÁTKO
RUHÁK, ESKŮVŮÍ RUHÁK,
INGEK, BLÚZOK,
NYEKKENDŮK

PAPLŮNY
SYNTETICKÉ I PÁPEROVÉ
SZINTETIKUS ÉS
TOLLPAPLANOK

PRACOVNÉ ODEVY
MUNKARUHÁK

REŠTAURÁČNŮ BIELIŽEŇ
ÉTTERMI TEXTÍLIA

POŤAHY NA SEDAČKY,
ZÁVESY, ZÁCLONY
ÜLÉSHUZATOK,
FÜGGÖNYÖK

POSTELNŮ BIELIŽEŇ
ÁGYNEMÜK

KOŽUCHY, OVČIE RÚNA,
VLNENÉ ODEVY
SZŐRMÉK, BUNDÁK

OTVÁRACIE HODINY:
PONDELOK - PIATOK 11⁰⁰ - 19⁰⁰
SOBOTA 8⁰⁰ - 15⁰⁰
NEDEĽA ZATVORENÉ

0907 942 998

WWW.CISTIARENCLEAN.SK

POSKYTUJEME SLUŽBY CHEMICKÉHO ČISTENIA A PRANIA
MOSÁS ÉS VEGYTISZÍTÁS

ZIMNÉ DEKORÁCIE

TÉLI DÍSZEK

XXL etažéry
Bez dekorácií, rozmery:
cca 125 × 50 × 50 cm,
každý kus

81,99

PREDAJŇA ŠAMORÍN / ÜZLET ŠAMORÍN
BRATISLAVSKÁ 2862/1C

**...A MNOŽSTVO ĎALŠÍCH VÝHODNÝCH NÁKUPOV
V NAŠEJ PREDAJNI KIK
...ÉS MÉG SOK MÁS A KIK ÜZLETÜNKBEN**

Filiálku vo Vašej blízkosti nájdete na www.kik.eu
K odberu nášho newslettera sa môžete prihlásiť na našich internetových stránkach!

sympatický výhodný dobrý
www.kik.eu

Ponuka platí len do vypredania zásob. Ponuka neplatí pre výpredajové predajne.
Odber je možný len v množstvách bežných pre domácnosť. Farebné odchýlky sú
podmienečne tlačené. Právo na omyly vyhradené. Za ponuky filiálok zodpovedá:
KIK textil a Non-Food spol.s r.o. - IČO: 43 991 599 - so sídlom: Panenská 6 - 811 03 Bratislava
zapisaná v Obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel: Sro, Vložka č.: 50509/B